
INHOUDSOPGAVE

J A A R V E R S L A G

Bestuursverslag	2
Financiële afwikkeling	7
Toegekende projecten	8
Niet gehonoreerde verzoeken	17
Bestuurssamenstelling	18
Subsidieaanvragen	19
Toegekende subsidies 2011	23
Afgeronde projecten 2011	24
Jaarrekening	
Balans	28
Exploitatierekening	29
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	30
Kasstroomoverzicht	30
Toelichting op de balans	31
Specificatie exploitatierekening	33
Controleverklaring accountant	34

Algemeen

De ontwikkelingen van de laatste jaren op het gebied van media en journalistiek zijn zorgelijk. Kranten en uitgeverijen verkeren in zwaar weer. De toekomst van gedrukte media en boeken is onzeker. Het aantal abonnees en lezers loopt gestaag terug en de advertentie-inkomsten dalen. Uitgeverijen reorganiseren, bezuinigen of fuseren en zetten minder boeken om. Op redacties vindt de ene na de andere reorganisatie plaats; er wordt bezuinigd op redacties en freelance budgetten. Het gevolg is dat de redacties meer pagina's moeten vullen met minder mensen. Veel redacteuren die zijn ontslagen of vertrokken met een vertrekregeling en proberen een plek te vinden op de toch al volle freelancemarkt. Ondanks de druk waaronder redacties werken, of juist dankzij die druk, is er een grote interesse voor langere artikelen, voor diepgravende onderzoekjournalistiek. Zelfs online lijkt er – geheel tegen de verwachting in - toenemende belangstelling te zijn voor de langere verhalen. Zo biedt de Amerikaanse site 'longreads' dagelijks duizenden bezoekers een selectie van lange verhalen die zij kunnen downloaden op hun iPhone of iPad. Een Belgische site probeert hetzelfde te doen. Opvallend in Nederland was de massale opkomst bij de conferentie over narratieve journalistiek die in 2011 voor het eerst werd georganiseerd. Als de trend zich doorzet, dan is het de taak van het Fonds BJP om daarin een actieve rol in spelen en waar mogelijk aanvragen voor dit journalistieke genre toe te kennen. De laatste jaren heeft het Fonds reeds meer verzoeken voor langere verhalen kunnen honoreren.

Aantallen

In 2011 deden 182 mensen een beroep op het Fonds BJP. Van die aanvragen werden 24 op formele gronden afgewezen. Het ging om subsidieverzoeken die niet aan één of meerdere in de 'Leidraad' genoemde voorwaarden voldeden. Van de 182 aanvragen zijn in totaal 46 aanvragen gehonoreerd (vergelijk 2010: 182 aanvragen; 52 toegekende projecten). Bij het sluiten van het jaar was nog één verzoek in behandeling. Het totaal toegekende subsidiebedrag is € 431.818,= (vergelijk 2010: 407.313,=)

De gehonoreerde projecten bestrijken een breed scala aan onderwerpen. Het aantal projecten dat zich in het buitenland afspeelt is dit jaar beduidend lager dan vorige jaren (20 procent; gebruikelijk 30 procent). Tot vreugde van het bestuur is de actuele onderzoeksjournalistiek goed vertegenwoordigd op de lijst met toekenningen. Twee journalisten doen onderzoek naar de verzekeringsmaatschappijen en de woekerpolissen. Ze willen uitzoeken hoe die ogenschijnlijke onberispelijke en conservatieve wereld een industrie werd waar het begrip solidariteit plaatsmaakte voor een woekermentaliteit en waar winstmaximalisatie het doel werd. De wereld van het betaalde voetbal, en de verweving van overheid en bedrijfsleven, is het onderzoeksthema van een ander journalistiek duo. Onthullend is naar verwachting ook het onderzoek naar machtsmisbruik en sektarisme binnen de Nederlandse Pinkstergemeente. Verder konden enkele aanvragen over de rechterlijke macht worden gehonoreerd. Staat de rechtspraak onder druk? Is Nederland te soft? In drie verschillende projecten worden verschillende aspecten van de rechtspraak onderzocht. Hoge verwachtingen heeft het bestuur ook van het onderzoek naar het taboe van de zelfmoorden onder boeren, de verhouding tussen politiek en journalistiek en een verhaal over de meest onzichtbare bestuurslaag in Nederland, het waterschap. Net als vorige jaren was het aantal biografieaanvragen dat in 2011 binnenkwam beperkt. Twee aanvragen konden worden gehonoreerd, beide projecten hebben toevalligerwijze betrekking op de klassieke muziek. Een muziekjournalist beschrijft het leven en werk van dirigent en artistiek directeur van de Nederlandse Opera Pierre Audi. En ook het dramatische levensverhaal van celliste en dirigent (de enige vrouwelijke dirigent met een eigen kamerorkest) Frieda Belinfante wordt te boek gesteld

In 2011 verschenen wel zes door het Fonds BJP gesteunde - en doorgaans alom geprezen - biografieën, onder meer over Hilda Verwey Jonker, F.B. Hotz, A. den Doolaard, Neelie

Kroes en Han. G. Hoekstra. De biografieën over Hotz, Den Doolaard en Han G. Hoekstra zijn het product van cofinanciering met het Letterenfonds.

Evenals voorgaande jaren verstrekte het bestuur het afgelopen jaar weer vooronderzoeksubsidies. Vier aanvragers ontvingen een bijdrage van ruim drieduizend euro om verder onderzoek te doen of een eerste hoofdstuk te schrijven van het beoogde boek. In drie gevallen kon vanwege de aard en of kwaliteit van het voortgangsverslag of het hoofdstuk geen vervolgsubsidie worden toegekend. Een aankomende journalist ontving een startsubsidie voor een verhaal over hoe jongeren zich staande houden in een autoritaire samenleving.

De gesubsidieerde projecten zullen naar verwachting uiteindelijk resulteren in 41 boeken (inclusief twee fotoboeken) en vijf verhalen voor kranten of weekbladen, waarvan één fotoreportage. Het afgelopen jaar verschenen met steun van het Fonds BJP 31 boeken en acht artikelen(reeksen).

Boy Tripfonds

In 2011 is geen beroep gedaan op het Boy Tripfonds, het fonds voor bijzondere wetenschapsjournalistieke projecten dat wordt beheerd door het Fonds BJP. Wel zijn in 2011 twee publicaties verschenen van door het Boy Tripfonds gesteunde projecten. Van Lex Veldhoen verscheen het boek 'Technische Mislukkingen' (bij uitgeverij Ad. Donker) en Corlijn de Groot schreef een verhaal over het geluid van het noorderlicht voor het NWT Magazine. Het Boy Tripfonds is een initiatief van Stichting Wetenschapsjournalistiek en –voorlichting (SWJV) en de Vereniging voor Wetenschapsjournalisten. De middelen zijn afkomstig van SWJV en de stichting Science Communication, die kwaliteitsverbetering van de wetenschapsjournalistiek nastreeft. De maximale honorering per aanvraag is € 1.000. In totaal is nog € 6.400 beschikbaar.

NIAS

Het afgelopen jaar zijn twee beurzen verstrekt voor een verblijf als journalist-in-residence in het NIAS. Gebruikelijk is om slechts eenmaal per jaar een verblijfsbeurs toe te kennen, maar aangezien het NIAS ruimte had voor een tweede journalist, is in het najaar nogmaals een oproep gedaan aan kandidaten om zich te melden. De eerste beurs ging naar Hans Schoots. Hij werkt aan een boek over de veranderingen in Nederland, de strijd tussen traditie en moderniteit, waarbij hij Zeeland als onderzoeksobject heeft genomen. Hij verbleef in het NIAS vanaf september 2011 (tot 1 februari 2012). De tweede beurs ging naar Pieter van Osch. Hij zal de periode in het NIAS gebruiken om een boek te voltooien over de relatie tussen politiek en journalistiek. Zijn verblijf in het NIAS begint in februari 2012. De samenwerking tussen het NIAS en het Fonds BJP dateert van 2005. Sinds die tijd hebben zes journalisten gebruik gemaakt van de regeling. Aleid Truijens werkte er aan haar biografie van F.B. Hotz (publicatie 2012), Joris van Casteren voltooide er zijn boek over Lelystad (publicatie 2009), Remco Meijer legde in het instituut de laatste hand aan de biografie van koning Willem IV (publicatie 2010) en Kees Ruys schreef aan zijn boek over de Nederlands-Indische schrijfster en journalist Aya Zikken en Bernard Bouwman voltooide zijn boek over de Turkse islam (publicaties te verwachten in 2012). De beurs is bedoeld voor vijf maanden verblijf en bedraagt tienduizend euro.

M.J. Brusseprijs

In 2011 zijn ruim 150 boeken ingestuurd voor de M.J. Brusseprijs, de prijs voor het beste Nederlandstalige journalistieke boek. Alle boeken die in 2010 verschenen, konden meedingen. De jury, bestaande uit Laura Starink (NRC), Ad van Liempt (NPS) en Gerben van der Marel (Het Financieele Dagblad), presenteerde in februari een indrukwekkende shortlist van zes boeken, met onder meer winnaars van andere prijzen zoals Joep Dohmen (Vrome Zondaars) en David van Reybrouck (Congo). De winnaar werd bekend gemaakt op een bijeenkomst in Studio Desmet in Amsterdam. De prijs ging naar Annejet van der Zijl met

haar boek over prins Bernhard. Ze ontving de prijs (een oorkonde en een geldbedrag van € 10.000) uit handen van Kees Brusse, acteur en een van de zonen van M.J. Brusse.

Jubileum

De uitreiking van de M.J. Brusseprijs werd aangegrepen om het 21-jarig bestaan van het Fonds BJP te vieren. Onder leiding van Clairry Polak werd gedebatteerd over nut en noodzaak van de gesubsidieerde journalistiek. Geert Mak, een van de oprichters van het Fonds BJP, vertelde hoe het ooit begon met een bijeenkomst in het najaar van 1989. In een bovenzaaltje van uitgeverij Contact verzamelden zich een stuk of tien bekende journalisten die terug wilden naar de straat, naar de lange baan, die de diepte in wilden en mooi geschreven reportages en boeken wilden maken, maar die door de ontwikkelingen binnen de media hun financieringsbronnen zagen opdrogen. Dankzij financiering van OCW kon in datzelfde jaar het Fonds BJP worden opgericht. Terugblikkend meende Geert Mak dat het fonds een grote bijdrage heeft geleverd aan de verdere ontwikkeling van zowel literatuur als journalistiek. 'Zelden is zo weinig subsidiegeld zo goed besteed.'

Judith Koelemeijer haalde herinneringen op aan 'een vaag plan voor een familiegeschiedenis die nog geen titel heeft en waarvan niemand weet of het ooit wat zal worden.' Dankzij een bijdrage van het Fonds BJP voelde ze zich sterk genoeg om ontslag te nemen bij de krant en het boek 'Het zwijgen van Maria Zachea' te schrijven. Zo kocht ze haar vrijheid, 'de vrijheid om de non fictieverhalen te vertellen (..) en te worstelen met toon, vorm en opbouw.'

Samenstelling bestuur

In het bestuur hebben zich enkele wijzigingen voorgedaan. Voorzitter Arend Jan Heerma van Voss verliet het bestuur. Heerma van Voss heeft zich gedurende vele jaren met toewijding en enthousiasme ingezet voor het bestuur. Zijn deskundigheid, scherpte en humor zullen gemist worden. Gerard Schuijt heeft het voorzitterschap overgenomen en Astrid Feiter vervult de functie van penningmeester. Stephan Sanders trad in september toe tot het bestuur. Sanders is columnist (onder meer bij Vrij Nederland) en publicist, alsmede auteur van verschillende boeken (fictie en non-fictie).

Het bestuur is thans als volgt samengesteld:

Gerard Schuijt, voorzitter (datum aftreding 10-8-2012/geen herbenoeming)

Astrid Feiter, penningmeester (datum aftreding 1-7-2016/geen herbenoeming)

Aukje Holtrop (datum aftreding 19-3-2013/geen herbenoeming)

John Jansen van Galen (datum aftreding 1-11-2013/geen herbenoeming)

Jeroen Smit (datum aftreding 12-4-2015/herbenoeming mogelijk)

Stephan Sanders (datum aftreding 13-9-2016/herbenoeming mogelijk)

Directie: Geke van der Wal / secretariaat: Joëlle Terburg

Regels goed bestuur

De rol, taken en bevoegdheden van het stichtingsbestuur zijn vastgelegd in statuten. Het bestuur bestaat uit zes leden, die aftreden volgens een vastgesteld rouleringsschema. De bestuursleden worden benoemd voor vijf jaar. Eén herbenoeming van vijf jaar is mogelijk. Bij het aantrekken van nieuwe bestuursleden wordt gekeken naar journalistieke ervaring en achtergrond en naar specialistische kennis. Voorts speelt leeftijdspreiding en een evenwichtige man/vrouwverhouding een rol bij de keuze. Het bestuur kiest uit eigen midden een voorzitter en penningmeester en formuleert de bij die rollen gewenste kwaliteiten.

De leden van het bestuur, evenals de directeur en andere medewerkers, mogen zelf geen gebruik maken van de subsidies van het Fonds BJP. Boekbesprekingen van door het Fonds BJP gesteunde boeken door bestuursleden, directeur en medewerkers zijn niet toegestaan. Indien een bestuurslid zodanige banden heeft met een aanvrager dat er een schijn van belangenverstremgeling ontstaat, onttrekt het bestuurslid zich in dat geval aan de besluitvorming.

Over de toegekende projecten wordt verantwoording afgelegd in het jaarverslag. In het jaarverslag worden de afwezen projecten zonder naamsvermelding en met vage omschrijving vermeld, dit ter bescherming van de privacy van de aanvragers en hun

onderwerp. Het Fonds BJP kent een beroepsprocedure. Afgewezen aanvragers kunnen een verzoek doen om heroverweging, eventueel na aanpassing van de aanvraag, die dan opnieuw onderwerp van besluitvorming wordt in het bestuur.

Het bestuur zelf legt in het jaarverslag verantwoording af over zijn handelen. Jaarverslag, jaarrekening en accountantsverklaring staan op de website. In de jaarrekening wordt inzage gegeven in de diverse kostenposten en samenstelling ervan. De voorwaarden en criteria voor het beoordelen van aanvragen staan eveneens op de site, alsmede alle publicaties die met een bijdrage van het Fonds BJP tot stand zijn gekomen.

Onderzoek

Het bestuur laat af en toe onderzoek doen naar bepaalde aspecten van het werk van het Fonds. In 2011 is een onderzoek uitgevoerd naar de betrokkenheid van de uitgever bij het gesubsidieerde projecten en de samenwerking tussen de aanvrager/auteur en de uitgever. Een onafhankelijk onderzoeker heeft een online enquête opgesteld. De vragen in het onderzoek concentreerden zich op de redactionele begeleiding en de lancering en marketing van het boek. De enquête werd toegestuurd aan alle auteurs die in 2008, 2009 en 2010 met subsidie van het Fonds BJP een boek hadden gepubliceerd. De respons was verrassend groot, maar liefst 85 procent vulde de enquête in. Uit het onderzoek bleek dat de auteurs redelijk tot zeer tevreden waren over de inhoudelijke en redactionele begeleiding van de uitgevers. Minder te spreken was men over het in de markt zetten van het boek. Nogal wat journalisten hadden daar meer van verwacht. Sommigen maakten gebruik van de enquête om allerlei tips door te geven. De ervaringen van deze journalisten heeft het Fonds BJP gebundeld in een lijst met tips en suggesties. Deze handleiding voor boekpromotie staat op de site van het Fonds en wordt meegestuurd bij elk gehonoreerd project.

2013-2016

In mei van dit jaar bracht de Raad voor Cultuur een advies uit aan de staatssecretaris van OCW voor de periode 2013-2016. De commissie van de Raad adviseerde positief over de activiteiten van het Fonds BJP. De staatssecretaris van OCW had de Raad ook verzocht onderzoek te doen naar mogelijkheden om het werk van het Fonds elders onder te brengen. De Raad liet in zijn advisering weten dit serieus te hebben onderzocht, maar dat men geen meerwaarde zag in zo'n fusie. 'De instelling die thans deze taak uitvoert doet dermate efficiënt dat eerder verlies dan meerwaarde ontstaat bij opgaan in een groter fonds', aldus de Raad. Wel zal het Fonds BJP in de periode 2013-2016 evenals andere instellingen een bezuiniging te verwerken krijgen. De staatssecretaris heeft het advies van de Raad overgenomen en stelde het budget voor het Fonds BJP vast op jaarlijks 390 duizend euro. Dit betekent een bezuiniging van ongeveer vijftien procent. Met voortzetting van de huidige wijze van honorering denkt het bestuur het grootste deel van deze bezuiniging te kunnen opvangen.

Financiën

Het bestuur kende in totaal een bedrag van € 431.818 toe. Een vrij hoog bedrag vergeleken met vorige jaren, en ook hoger dan in de begroting was voorzien. Het bestuur kon die toezeggingen doen omdat in de loop van het jaar, op verschillende momenten, werd vastgesteld dat er financiële ruimte was omdat verschillende aanvragers uit eerdere jaren hun project hadden ingetrokken en de subsidie hadden teruggestort. Elk jaar houdt het bestuur rekening met een aantal ingetrokken projecten. In 2011 ging het uiteindelijk om het om een vrij groot bedrag: € 65.229,-. Het positieve exploitatiesaldo van ruim 78 duizend euro is voor het grootste deel en volgens voorschrift toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW. Een kleiner deel is toegevoegd aan de algemene reserve. Het eigen vermogen is aldus vrij aanzienlijk, maar het bestuur wijst erop dat een deel daarvan bestaat uit algemene reserve die nodig is om bij mogelijke discontinuïteit te voldoen aan lopende verplichtingen richting personeel en anderen. Een ander deel van het eigen vermogen wordt gevormd door het bestemmingsfonds OCW. De gelden uit dat fonds kunnen weer worden gebruikt voor activiteiten die horen bij de doelstelling van het Fonds BJP.

De bijdragen per project zijn bescheiden, maar in 2011 was de gemiddelde bijdrage per project hoger dan voorgaande jaren (in 2011 was het gemiddelde bedrag € 9.300,-; in 2010 was dat € 7.770,-). Het aantal projecten was lager dan voorgaande jaren, terwijl het totale subsidiebedrag hoger lag. De reden daarvoor is onder andere dat er minder kleinschalige projecten zijn gehonoreerd en meer omvangrijke onderzoeksprojecten van tussen de 10 en 20 duizend euro.

De subsidies van het Fonds BJP bestaan voor een deel uit leningen. Het honorariumdeel van de subsidie moet tot maximaal 75 procent terugbetaald worden via boekroyalty's. In 2011 is een vrij groot bedrag aan royalty's teruggevloeid naar het Fonds. In 2011 kwam het royaltybedrag uit op ruim 67 duizend euro (een verdubbeling ten opzichte van 2010). Dat stemt het bestuur tot tevredenheid: het betekent dat veel boeken goed zijn verkocht en de terugvloeiende royalty's weer gebruikt kunnen worden voor het steunen van nieuwe projecten.

De materiële kosten zijn op gelijk niveau gebleven. Een extra kostenpost van de laatste jaren zijn de uitgaven die gepaard gaan met de uitreiking van de M.J. Brusseprijs. In 2011 waren de kosten hoger door de gelijktijdige viering van het 21-jarig bestaan van het Fonds BJP. Het bestuur meent dat gezien de aard en inhoud van de M.J. Brusseprijs de kosten niet bij de overhead horen, maar dat deze overgeheveld moeten worden naar de activiteitenlasten. Dat zal met ingang van het boekjaar 2012 gebeuren. Tegelijkertijd wil het bestuur de mogelijkheden onderzoeken of externe sponsoring van de prijs mogelijk is. De personeelslasten blijven, onvoorziene omstandigheden daargelaten, op hetzelfde niveau. De financiële positie van het Fonds BJP is naar de mening van het bestuur gezond. De algemene reserve is voldoende op peil.

Het bestuur ziet verder geen punten in de jaarrekening die apart aandacht behoeven.

Amsterdam, 21 maart 2012

Prof. dr. G.A.I. Schuijt
voorzitter Fonds BJP

FINANCIËLE AFWIKKELING

Bij de bepaling van de omvang van het subsidiebedrag wordt uitgegaan van de volgende normen:

- onkosten (reis-, verblijf- en kantoorkosten) worden à fonds perdu toegekend;
- honorariumbijdrage van € 1.750,- per maand (het aantal maanden is begrensd);
- honoraria moeten tot 75 procent van het uitgekeerde bedrag worden terugbetaald uit eventueel te ontvangen royalty's;
- van de toegekende subsidie wordt bij aanvang tweederde deel uitgekeerd, het resterende bedrag wordt overgemaakt nadat het project is voltooid, de publicatie in het bezit is van het Fonds en aan alle andere voorwaarden is voldaan;
- desgevraagd moet de ontvanger van subsidiegelden een afrekening overleggen van de gemaakte kosten.

Het is mogelijk dat bij wijze van uitzondering, op grond van het bijzondere karakter van een aanvraag of project, van deze regels wordt afgeweken.

De volgende projecten zijn in 2011 goedgekeurd. Bij de beschrijvingen zijn in sommige gevallen de inhoud, invalshoek of vraagstelling enigszins vaag omschreven ter bescherming van het onderwerp.

Zoet en zout

Het drooghouden van Nederland is een proces dat eeuwen geleden is begonnen en nog steeds doorgaat. Dag en nacht wordt er gepompt, dank zij een ongelooflijk geraffineerd systeem van dijken, duinen, dammen, gemalen en peilplannen. Maar de grenzen komen in zicht. De zeespiegel rijst, de rivieren worden voller, het weer onvoorspelbaar. Hoe kunnen we onze veiligheid het beste garanderen? Al het geld in de dijken steken of elders bouwen en evacuatieplannen opstellen? De druk moet van de ketel, maar hoe? Moeten we op zoek naar een nieuwe verhouding met het water? Moeten we minder angstig omgaan met het zoute water? Dat zou een enorme omslag zijn voor een land dat eeuwenlang het water heeft getemd en teruggedrongen. Publicatie in 2012 bij Uitgeverij NAI.

Waterschap

Nederland kent vier bestuurslagen: de landelijke overheid, de provincie, de gemeente en het waterschap. Met name het waterschap is een bestuurslaag die zich aan bijna ieders waarneming onttrekt. Vanuit democratische oogpunt is dat zorgwekkend, want elke vier jaar kiest Nederland - met bijzonder lage opkomst - de bestuursleden van het waterschap. Wie zijn de mensen die ons vertegenwoordigen? Wat doen ze? Hoe functioneert het dagelijks bestuur? Hoeveel geld gaat er om en hoe wordt het uitgegeven? Wie controleert deze bestuurslaag en wat is de invloed van lobbyorganisaties? Waarom moet het waterschap eigenlijk een openbare bestuurslaag zijn? Publicatie in 2013 bij uitgeverij Atlas.

China en Europa

Chinese bedrijven zijn bezig de Europese markt te veroveren. Moeten we beducht zijn voor die opmars? Of biedt het Europa juist kansen in termen van economische bedrijvigheid en werkgelegenheid? Hoe reageren de Europese landen op de Chinese expansiedrift? Met deze vragen bezoekt aanvrager Chinese en Europese bedrijven. Hoofdrospelers zijn o.a. de Griekse dokwerker die vreest dat zijn bedrijf straks in Chinese handen is, de Italiaanse aristocraat die zijn bedrijf aan Chinezen heeft verkocht, de Duitse wetenschapper die vol overtuiging samenwerkt met Chinezen, de Chinese manager die zijn best doet om al die Europese landjes uit elkaar te houden en de Chinese topambtenaar die tegen beter weten in hoopt dat China het Europese model prefereert boven het Amerikaanse model. Voorpublicaties in de Volkskrant en boekpublicatie in 2012 bij uitgeverij Atlas.

Drugscriminaliteit

Een jaar geleden werden Eindhoven en Helmond opgeschrikt door schietincidenten en criminele afrekeningen die verband houden met het drugsmilieu. Zelfs de burgemeester van Helmond moest na ernstige bedreigingen enige tijd onderduiken. Wat is er aan de hand in het drugsmilieu? Aanvragers willen aan de hand van een gevangen drugsbaas en zijn organisatie een beeld geven van het drugsmilieu in Zuid-Nederland. Ze ontvingen een vooronderzoeksubsidie om uit te zoeken of het verhaal van de handelaar dragend is en of mensen uit zijn omgeving mee willen werken. Het boek moet te zijner tijd verschijnen bij LJ Veen.

Javaanse levens

Een drieluik over Indonesië. Aanvrager maakte in 1969 en in 1985 reportages op Java. Een derde reis moet het beeld completeren. De veranderingen sinds 1995 zijn ingrijpend, de periode Soeharto is beëindigd. Er komt een proces van democratisering op gang. De nationale identiteit staat onder druk door opkomst van radicale stromingen binnen de islam.

Aanvrager, fotograaf, wil aan de hand oude en nieuwe beelden de recente geschiedenis van het land laten zien, waarbij de restanten van het koloniale verleden de rode draad vormen. Bijbehorende tekst wordt geleverd door (destijds en nu) meereizende journalisten. Het boek komt uit in 2012 bij Ipsos Facto.

Dagelijks leven in Bagdad

Hoe overleven de bewoners in Bagdad, een stad die wordt beheerst door dreiging, schietpartijen en bomaanslagen? Het dagelijks leven gaat door, maar hoe? Aanvrager wil op zoek naar dat gewone leven, naar mensen die boodschappen doen, naar de kapper gaan, aan fitness doen of elke dag op kantoor zitten. Portretten van bruiden, goudsmeden, ambtenaren en kermisklanten. De reeks over het dagelijks leven in Bagdad verscheen in 2011 in de Volkskrant.

De strijd om het middeneiland

Houdt de rotonde Nederland een spiegel voor? Toon mij uw rotondes en ik zal zeggen wie u bent? Een rotonde is een stukje niemandsland dat schreeuwt om annexatie, om identiteit, om betekenis. Want niets doen is onmogelijk in Nederland. Omwonenden, bedrijven, woningcorporaties, kunstcommissies en ambitieuze wethouders lopen te hoop om ze aan te kleden. De kwaliteit wisselt sterk. Aanvrager wil de rotondes beschrijven. Hoe anarchistisch en volks zijn ze? Wat zeggen ze over Nederland en de worsteling met de openbare ruimte? Het boek verschijnt in 2012 bij Nina Post.

Afghanistan

Het beeld van Afghanistan wordt bepaald door bomaanslagen, terrorisme, oorlogsmismissies en corrupte leiders die zich verschansen in zwaar bewapende gebouwen. Daarnaast leven en werken gewone burgers in de steden en op het platteland. Hoe ziet hun leven eruit? In hoeverre kunnen zij zich onttrekken aan de oorlog? Aanvrager wil dat - voor de buitenlanders, soldaten en hulpverleners vaak onzichtbare - leven laten zien. Waar trouwen mensen, hoe ziet een restaurant eruit op het platteland, wat gebeurt er op een markt met uitsluitend in boerka gehulde vrouwen en wat doet een krijgsheer in zijn dagelijkse leven? Het fotoboek (met tekst) verscheen in 2011 bij Lemniscaat.

Oorlogsenthouiasme

Voor de Eerste Wereldoorlog was er een beweging gaande onder de Europese elites die militant, nationalistisch en oorlogsverheerlijkend was. Een explosie van totalitaire denkbeelden. Hoe konden intelligente, sociaal geëngageerde, vrijzinnige en vooruitstrevende mannen en vrouwen, vaak afkomstig uit verlichte milieus, veranderen in oorlogsverheerlijkende radicalen? In hoeverre zijn oorlogsenthouiasme en totalitair denken onderdeel van de moderne cultuur? Publicatie in 2012 bij De Bezige Bij.

De tram

Aanvrager werkte voor dit journalistieke project enkele jaren als parttime tramconductor bij de Amsterdamse GVB. Vanuit de cabine observeerde ze het leven in de tram en als werknemer van het vervoersbedrijf maakte ze mee welke gevolgen het openbaar aanbesteden van het openbaar vervoer had voor de organisatie en het personeel. Ze wil de worsteling laten zien van een voormalig overheidsbedrijf dat overeind moet blijven in de concurrentieslag met commerciële bedrijven en ze wil beschrijven hoe passagiers zich in de publieke ruimte gedragen. Voor dit project werd een vooronderzoeksubsidie gegeven. Publicatie verscheen in 2011 bij AmboAnthos.

De Nederlanders

Geïnspireerd door onder meer het beroemde fotoboek 'The Americans' van Robert Frank wil aanvrager een fotoboek maken over Nederland. De fotograaf gaat niet op zoek naar het wezenskenmerk van 'de Nederlander', maar hij wil juist de variëteit en verandering laten zien. Vanuit verschillende standplaatsen kiest hij voor een betekenisvolle verschijnselen en

thema's, zoals ontvolking, herinrichting, arbeid, forensen, consumentisme, de feestcultuur, en de vergadercultuur. De foto's zullen worden ondersteund door enkele korte essays. Het boek verschijnt in 2012 bij Bas Lubberhuizen.

Klimaatverandering

Zo'n kwart eeuw geleden hoorde het publiek het woord voor het eerst: het broeikaseffect. De Gezondheidsraad waarschuwt voor de temperatuurstijging, de regering pakt het onderwerp op en zelfs de koningin wijdt haar kerstrede aan het milieu. Wat is 25 jaar later de stand van zaken? Wat heeft alle aandacht voor de klimaatverandering opgeleverd? Een reconstructie van een kwart eeuw 'klimaatverandering'. Bedrijven gingen mvo (maatschappelijk verantwoord) opereren, gemeenten namen zich voor om klimaatneutraal te zijn en Den Haag produceerde de ene klimaatnota na de andere. Een geschiedenis over ambities, tegenstrijdigheden en controverses. Wat deed de politiek? Wat was de rol van de milieubeweging? En veranderde het klimaat eigenlijk wel? Het boek verscheen in 2011 bij Prometheus.

De woonschool

Tussen de jaren 1955 en 1965 bloeide in Nederland de 'onmaatschappelijkheidsbestrijding'. Asociale, zwakbegaafde en problematische gezinnen werden soms bij elkaar gezet in een wijk. Een voorbeeld daarvan is De Woonschool in Haarlem. De families moesten leren wonen en samenleven opdat ze daarna zouden kunnen doorstromen naar een reguliere woning elders. In de praktijk gebeurde dat niet, integendeel, de mensen kwamen hun wijk niet meer uit, de buurt kreeg een stigma. Reconstructie van de geschiedenis van De Woonschool, onder meer aan de hand van het verhaal van een vrouw die wel in staat was zich aan dat milieu te onttrekken. Het boek verschijnt in 2012 bij Balans.

Mensen van de Delta

Het deltagebied van de Zuid-Hollandse eilanden en Zeeland bestond tot aan de Tweede Wereldoorlog grotendeels uit eilanden, waar gelovige boeren en vissers in een vrij groot isolement leefden. Na de watersnoodramp van 1953 en de voltooiing van het Deltaplan ontstond een nieuwe wereld. De regio en het leven van de bewoners veranderden ingrijpend. Nieuwe trefwoorden: maakbaarheid, ingenieurs, industrialisering en later milieu, toerisme en 'import'-bewoners. Twee geestesgesteldheden kwamen tegenover elkaar te staan. Uitingen daarvan doen zich tot op de dag vandaag voor, het gaat om economie versus milieu, bescherming tegen het water versus natuurlandschap. De maatschappelijke omwenteling doet zich niet alleen hier voor, ook elders in Nederland zijn soortgelijke ontwikkelingen zichtbaar. Aanvrager ontving een beurs als journalist-in-residence bij het NIAS. Publicatie in 2012 bij Balans.

Te vroeg geboren baby's

Jaarlijks worden ruim tweeduizend kinderen te vroeg geboren. Het aantal stijgt en ook het aantal prematuren dat in leven blijft stijgt. Volgens de nieuwste richtlijn worden baby's van 24 weken behandeld. Neonatalogen zijn zich bewust van de morele kant van hun werk: wat zal de kwaliteit van het leven zijn? Zij zijn terughoudender met behandelen dan buitenlandse collega's. Toch is behandelen de norm. Wie bepaalt die norm? Wat is de rol van de voortschrijdende techniek en het experiment? In hoeverre spelen de druk van ouders of protesten in het buitenland een rol? Aanvrager, zelf moeder van een te vroeg geboren kind, wil de dilemma's en de ontwikkelingen onderzoeken, onder andere door artsen, patiëntjes en hun ouders te volgen op een neonatologieafdeling. Het boek verschijnt in 2012 bij Balans.

Een verborgen geschiedenis

Een verborgen agrarische geschiedenis is het aantal suïcides onder boeren. Vermoedelijk is er een samenhang tussen de zelfmoorden en de verschillende landbouwcrises. In Nederland lijkt een taboe op de boerenzelfmoord te rusten. In andere landen is er regelmatig onderzoek naar gedaan, in Nederland stuiten onderzoekers op het zwijgen van (vaak religieuze)

landbouwgemeenschappen en getroffen families. Als cultureel verschijnsel is het een bekend thema (in bijvoorbeeld streekromans). In de volksmond staan sommige streken bekend om de boerenzelfmoorden, zoals Walcheren en (West)-Friesland. Aanvrager wil onderzoek doen naar de boerenzelfmoorden. Met behulp van een vooronderzoeksubsidie is een haalbaarheidsonderzoek gedaan en op basis van het verslag is een vervolgsubsidie toegekend. Het boek verschijnt in 2013 bij Contact.

Levensverzekeringsindustrie

Verzekeringsmaatschappijen verkochten zeven miljoen ondeugdelijke beleggingsverzekeringen aan consumenten. Het ging om spaarloonregelingen, pensioenen, lijfrentes, hypotheek, prijzige en ondoorzichtige producten, waarbij de onkosten werden verstopt en onmogelijk hoge rentes in het vooruitzicht werden gesteld. In 2004 werden deze 'woekerpolissen' aan de kaak gesteld in het tv-programma Radar. Waarom kon de sector zo lang zijn gang gaan? Hoe kon de industrie ongehinderd miljoenen woekerpolissen verkopen? Wat is de rol van de tussenpersonen? Wat heeft de overheid gedaan of nagelaten? Hoe is het mogelijk dat een ogenschijnlijk onberispelijke en conservatieve wereld een industrie werd waar woekermentaliteit de norm was en winstmaximalisatie het doel? Het onderzoek naar de verzekeringsindustrie verschijnt in 2012 bij Bertram & De Leeuw.

Wereldverbeteraars

Hoe kunnen we ons vervoeren op een manier die minder vervuilend, leuker en inspirerender is dan rijden over grijs asfalt met 130 km per uur? Valt er kleding te maken van microbacteriën? Met welke architectuur kunnen leefomstandigheden van mensen worden verbeterd? Op verschillende plekken in de wereld zoeken avant-gardisten naar nieuwe wegen en mogelijkheden om de wereld te veranderen. Het zijn denkers en doeners in de kunst en wetenschap die verder kijken dan hun eigen vakgebied. Aanvrager portretteert de dwarsdenkers en hun (vaak) vergevorderde en soms al in praktijk gebrachte projecten. Het boek verscheen in 2011 bij Lebowski.

Dwars op de tijdgeest

In Nederland is op verschillende fronten een fnuikende polarisatie aan de gang. De samenleving dreigt in wij (autochtone Nederlanders) en zij (moslims/niet westerse Nederlanders) te worden opgedeeld. Iedereen neemt elkaar de maat. De integratieproblematiek legt Nederland aan de ketting. Volgens aanvrager bestaat er een oud, beperkt beeld van de Nederlandse moslim. Zolang dat niet wordt bijgesteld, zal er in Nederland een koude politieke wind blijven waaien en zal Nederland een verongelichte, naar binnen gekeerde samenleving blijven. Aanvrager wil in een essay zicht bieden op de grillige, nieuwe en veelvormige praktijk van de veranderende religiositeit van Nederlandse moslims. Publicatie verschijnt in 2012 bij De Geus.

Frieda Belinfante

Frieda Belinfante (1904-1995) was een gevierd cellist, maar besloot om dirigent te worden. Dat was een gedurfde stap in een wereld die door mannen werd gedomineerd. Ze zou de enige vrouwelijke dirigent worden met een eigen (kamer)orkest. Ze trouwde met een beroemde fluitist, maar haar grote liefde was de componist Henriëtte Bosman. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog verliet Belinfante de muzikwereld en nam ze deel aan het verzet. Na de oorlog vertrok ze naar Amerika. Daar ontmoette ze een nieuwe liefde en begon ze een carrière als cellist en dirigent. Leerlingen droegen haar op handen, maar haar liefde voor vrouwen was een bron van roddel en achterklap en vermoedelijk een van de redenen waarom haar carrière stakte. De biografie over Frieda Belinfante verschijnt in 2012 bij Balans.

Een Rotterdamse vmbo-school

De school staat in Delfshaven, een van de armste wijken van Rotterdam, en bijna alle leerlingen komen uit migrantengezinnen. Problemen zijn er nauwelijks, het is een gezellig en

ontspannen vmbo. De school krijgt als enige in zijn soort al jaren een goede beoordeling van de onderwijsinspectie. Waarom doet deze vmbo-school het zo goed? Wat moeten directeur, leerkrachten en leerlingen uit de kast halen om de kwaliteit te handhaven? Aanvrager gaat een schooljaar meelopen en richt zich met name op enkele leerlingen uit verschillende klassen. Andere belangrijke personages zijn een docent en de directeur. Het boek verschijnt in 2013 bij Augustus.

Oorlogsliefdekind

Tijdens de koloniale oorlog (1946-1949) verwekten Nederlandse militairen naar schatting enkele duizenden kinderen bij Indonesische vrouwen. De jonge soldaten keerden terug naar Nederland en verzwegen hun verleden. Vaak wisten ze ook niet dat ze een kind hadden verwekt. De kinderen zelf werden uitgemaakt voor 'witte' en 'bezettterskind'. Het was een onbespreekbaar onderwerp en een onontgonnen gebied in de geschiedschrijving. Aanvragers gingen op onderzoek uit, ze spoorden kinderen en soms vaders op ten behoeve van een tv-documentaire. Na de uitzending in 2010 meldde zich meer oorlogskinderen. Ook diende zich een nieuwe groep aan: Nederlandse kinderen van de veteranen die meer wilden weten over hun halfbroers en -zussen in Indonesië. De levensverhalen zullen samengebracht worden in een boek dat in 2012 verschijnt bij uitgeverij Boom.

Nederlandse Pinkstergemeente

De Pinksterbeweging is een van de grote stromingen binnen het christendom. Wereldwijd telt ze zo'n 300 miljoen volgelingen. In Nederland is de pinksterkerk met 120 duizend leden een van de weinige kerken die nog groeit. Het zijn hechte en enthousiaste gemeenschappen, sterk gericht op beleving en emotie. Opvallend vaak echter vertellen de pinkstergroepen zich aan hun ambities, vooral financieel. Ook lijkt een patroon te ontstaan waarbij bevlogenheid omslaat in machtsmisbruik en soms sektarisme. Affaires blijven binnenskamers uit angst het geloof in diskrediet te brengen. Aanvrager wil de beweging beschrijven, zowel de aantrekkingskracht ervan als de interne conflicten en financiële wanpraktijken. Het boek verschijnt in 2012 bij Nieuw Amsterdam.

Imperium Amsterdam

Dertig jaar geleden was Amsterdam een leeglopende stad. Gezinnen verlieten hun benauwde, slecht onderhouden huizen en vestigden zich in de omringende gemeentes als Purmerend, Zaandam of Almere. Het is nu niet meer voor te stellen dat de stad ooit leegliep; het aantal inwoners neemt toe, het gemiddelde inkomen is hoog, de woningprijzen zijn ondanks de crisis hoog en de ene wijk na de andere bloeit op. Wat is er in een kwart eeuw gebeurd? Wie of wat waren de grote motoren achter die verandering? Welke rol speelde lokale overheid? Was er sprake van een Marshallplan, specifiek beleid of ging het min of meer vanzelf? Waarom gebeurde het wel in Amsterdam en bijvoorbeeld niet in Rotterdam? De Groene Amsterdammer zal enkele artikelen publiceren en het boek verschijnt in 2012 bij Contact.

De rechtbank

Burgers, media en politici zitten het strafrecht steeds meer op de huid. Men wil harde straffen, meer prestaties en minder kosten. Incidenten en emotie bepalen de toon. Dit is wennen voor de magistraten. Van oudsher is het recht een zaak van professionals, de zaken spelen zich grotendeels achter gesloten deuren af. Aanvragers willen aan de hand van concrete strafzaken de rechtspraak in beeld brengen. Hoe gaan het openbaar ministerie en de rechtbank te werk? Hoe reageren zij op de aandacht van publiek, media en politiek? Hoe denken zij het draagvlak te versterken van de aan hen gedelegeerde macht? Hoe gaan ze om met verwachtingen en beleidseisen? Hoe zorgen ze voor meer openbaarheid en controleerbaarheid? Publicatie verschijnt in 2012 bij Van Gennep.

Afrikaanse diaspora / Liberianen in New York

Wat is de invloed van de Afrikaanse diaspora op de ontwikkeling van Afrika? Na een portret te hebben gemaakt van de Nigeriaanse gemeenschap in het Chinese Guangzhou wil aanvrager nu de Liberiaanse gemeenschap in New York doorgronden. In de verdeelde gemeenschap klinkt de geschiedenis door van de Liberiaanse burgeroorlog. Hoe lopen de relaties met het nu vreedzame Liberia en welke rol spelen zij nu in het moederland? Het boek over de Afrikaanse diaspora zal worden gecombineerd met een portret van de Ghanese gemeenschap in Amsterdam Zuidoost en de Congolese gemeenschap in Brussel. Publicatie in een tijdschrift en het boek verschijnt in 2012 bij KIT Publishers.

Johan Crujff

Aan het eind van zijn voetbalcarrière was Crujff nog zeer omstreden. Nu is hij een vrijwel onaantastbaar nationaal orakel. Is Crujff veranderd? Zijn de omstandigheden veranderd? Wat drijft Johan Crujff? Hoe valt zijn gedrag te duiden? Aanvrager wil het fenomeen ontrafelen aan de hand van het seizoen 83/84. In dat jaar speelde Johan Crujff bij Feyenoord. Dat was ongehoord, Crujff in een geblokt Feyenoordshirt. Er zijn opvallend veel parallellen tussen toen en nu. Het conflict met het toenmalige Ajax-bestuur verliep volgens precies dezelfde patronen als de recente ruzies. Een onderzoek naar het karakter van Crujff en de omvang van zijn invloed. Publicatie in 2012 bij Thomas Rap.

Bacterie en volksgezondheid

De afgelopen jaren zijn er veel uitbraken geweest van ziekmakende bacteriën. Het is een van de grootste problemen waarmee de (medische) wereld wordt geconfronteerd. De multi-resistente bacteriën zijn vaak ongevoelig voor antibiotica en zorgen voor ziekte, sterfte en economische schade. De EHEC-bacterie in Duitsland veroorzaakte tientallen doden en duizenden zieken. In het Maasstad Ziekenhuis stierven dertien mensen. Aanvrager wil onderzoek doen naar de oorzaken, zoals het royale gebruik van antibiotica in de intensieve veeteelt, de afnemende belangstelling op de universiteiten voor microbiologie, het misbruik en het verkeerd gebruik van antibiotica. Publicatie in 2012 bij De Geus.

Oude Loo

Rond de conferenties op het kasteel Het Oude Loo (tussen 1951 en 1958) blijft ondanks publicaties een waas van geheimzinnigheid hangen. De conferenties zouden koningin Juliana hebben beïnvloed en haar opstelling in regeringszaken hebben bepaald. Aanvrager ontving een aanvullende subsidie voor een onderzoek naar de bijeenkomsten. Hij beschikt over verschillende archieven, onder meer het privéarchief van een van de organisatoren. Centraal in het onderzoek staat de rol van de koningin, haar moeder, prins Bernard en Greet Hoffmans en de gevolgen van de Loo-conferenties. Publicatie in 2012 bij Conserve.

Afghanistan-veteraan

Vijf procent van de in Uruzgan gestationeerde militairen kampt met geestelijke problemen. Zichtbaar is het deel dat aanklopt bij de zorg. Onzichtbaar zijn die veteranen die zich niet melden. Zo woont in de Georgische hoofdstad Tblisi een veteraan, die na terugkeer problemen kreeg met zijn werk, huwelijk en sociale leven. Hij zwierf door Europa en streek uiteindelijk neer in Tblisi waar hij zich opwierp als beschermer van straathonden. De veteraan vertelt over zijn oorlogservaringen. Ervaringen die ertoe leidden dat een regulier bestaan voorgoed onmogelijk werd. De reportage verscheen in november 2011 in nrc.next

Werkstraf

Tussen 2000 en 2008 is het aantal werkstraffen enorm toegenomen: van vijfduizend naar meer dan dertigduizend per jaar. Onderzoek wijst uit dat deze vorm van straf effectiever is dan gevangenisstraffen (minder recidive, lagere kosten). Wie zijn de mensen die de straffen ondergaan? Wie zijn hun begeleiders? Welk werk moeten zij uitvoeren? Welke interactie is er met de samenleving? In hoeverre geloven zij zelf dat de straf nuttig is? Het project zal resulteren in (foto)reportages in NRC Weekend en in het Parool.

Biografie van de tomaat

In 2009 leverde de export van tomaten uit Nederland 1,4 miljard euro op. Nederland, dat 0,008% van het aardoppervlak bestrijkt, is de elfde tomatenproducent van de wereld. Hoe gaat de productie en export eigenlijk in zijn werk? Het levensverhaal van de tomaat wordt beschreven, van zaad naar de kassen, van verdelgingsmiddelen tot de smaak, van de exportreis naar het bord. En wie moet de tomaat onderweg allemaal van zijn pad slaan? De biografie geeft tegelijkertijd een beeld van de Europese ontwikkelingen in het landbouwbeleid, en van de mensen die de tomaat tegenkomt (telers, zaadveredelaars, handelaars, etc.) Publicatie in 2013 bij Nieuw Amsterdam.

Opstand in Syrië

In navolging van de onrust in andere Arabische landen, brak vorig voorjaar ook in Syrië een opstand uit. In tegenstelling tot de andere landen lijkt in Syrië de opstand bloedig te worden neergeslagen. De aanvrager heeft jaren in Syrië gewoond en bevond zich ook in het land toen de opstand uitbrak. Hoe zijn binnen het verzet de verhouding tussen de verschillende groepen gelovigen, sjieten, soennieten, alewieten en ook christenen? Welke maatschappelijke oorzaken liggen ten grondslag aan het ontstaan ervan? Het boek komt in 2012 uit bij uitgeverij Podium.

Biografie Pierre Audi

In 1988 werd de in de operawereld totaal onbekende Pierre Audi aangesteld als artistiek directeur van de Nederlandse Opera. Zijn benoeming was een waagstuk, maar Audi wist van DNO een toonaangevend operagezelschap in Europa te maken. Hoe kwam zijn benoeming tot stand? Wat kenmerkt hem als regisseur? Wat is zijn invloed op de Nederlandse (opera-)cultuur en welke invloed heeft zijn Libanese achtergrond? De biografie verschijnt in 2013 bij Prometheus.

Ballingschap

Aan de hand van het leven van drie personages wordt beschreven hoe het pijnlijke besluit om het vaderland te verlaten tot stand komt. Wanneer valt de beslissing? Welke strijd is daaraan vooraf gegaan? Wat gebeurt er met de achterblijvende familie? Aanvrager kent de hoofdpersonen al jaren en heeft de verschillende wendingen in hun leven meegemaakt. Ze volgt hen in hun nieuwe woonplaats waar ze zoek zijn naar nieuwe wortels en identiteit. Gaat heimwee over? Welke rol speelt het geboorteland nog? Is terugkeer een optie? De drie hoofdpersonen zijn afkomstig uit Afghanistan, Birma en Irak. Publicatie in 2013 bij Balans.

Spyker / Saab

Victor Muller is de oprichter van Spyker, leverancier van luxe sportwagens. Een verliesgevend bedrijf, maar in 2010 slaagde Muller erin het Zweedse Saab over te nemen. Een jaar later was Saab failliet. Wie is deze Muller? Een overlevingskunstenaar, energiek, gedreven, een topverkoper, financieel onafhankelijk, charmant, maar ook intimiderend, en hard voor mensen die hij niet meer kan gebruiken. Hij realiseert onwaarschijnlijke deals maar brengt bedrijven ook aan de rand van de afgrond. Het verhaal van een opmerkelijke Nederlandse ondernemer. Publicatie in 2012 bij Nieuw Amsterdam.

Betaald voetbal

Het Nederlandse betaalde voetbal staat er financieel-economisch niet goed voor. De clubs leven op te grote voet. Bezuinigingen zijn noodzakelijk, hervormingen gewenst. Toch blijven ze voortbestaan, vaak dankzij financiële steun van de plaatselijke overheid. Hoe zien de machtsstructuren rond de voetbalsector eruit? Wat is de rol van het vastgoed? Hoe verhouden voetbal, bedrijfsleven en politiek zich tot elkaar? Wie trekt er aan welke touwtjes en met welke belangen? Aanvragers duiken in de ondoorzichtige wereld van voetbal, ondernemers en politiek. Publicatie in 2013 bij Balans.

Kermiskoersen

Vooral in Brabant, Limburg en Vlaanderen was de kermiskoers populair. Ruim een eeuw geleden begonnen als een rondje om de regenton, ontwikkelde het zich na de oorlog een als een heel apart wielermétier. Een bijzonder volksvermaak, met kermis en intensieve bemoeienis van het lokale verenigingsleven. Wedstrijden voor de minder bekende profcoureurs met een rijke traditie van renners en ploegleiders die onderling beslissen wie de winnaar is. Op het hoogtepunt waren er soms wel drie op een dag. Een verhaal over de bloei en teloorgang van een cultureel en sportief fenomeen. Publicatie in 2013 bij Aspekt.

Klassieke muziek

Voor de oorlog was het klassieke muziekleven in Nederland een traditionele bedoening. Na de oorlog liep Nederland plotseling voorop met een baanbrekende ensemblecultuur die het componeren tot grote hoogte voerde. Waar kwam die omslag vandaan? Aanvrager wil de geschiedenis van de 20^e eeuw beschrijven, aan de hand van verschillende componisten en de conflicten tussen vernieuwers en traditionalisten. Hoe belangrijk was de tegenstelling tussen de hoge en lage cultuur? Wat was de rol van Willem Pijper? In hoeverre was Peter Schat een wegbereider voor nieuwe stijlen? En wat heeft het in de jaren zestig het zwaar gepolitiseerde muziekleven opgeleverd? Het boek verschijnt in 2013 bij AmboAnthos.

Oekraïense jongeren

De Oekraïne is een politiek en religieus verscheurd land. De jongeren zijn opgegroeid in de post-Sovjet-tijd en worstelen met hun identiteit. Zij die zich Europeaan voelen, hebben het idee gevangen te zitten in hun land. Anderen zijn fel religieus of nationalistisch geworden. Aanvrager wil vier jongeren volgen, een orthodoxe mijnwerker en Poetin-aanhanger, een fan van de paus, een moslim (een niet erg gewaardeerde minderheid in de Oekraïne) en een op Europa georiënteerde nationalist. De portretten verschijnen in het dagblad Trouw.

Strafrecht

Het strafrecht staat volop in de publieke belangstelling en is onderwerp van een steeds feller wordend debat. Men eist zwaardere straffen en een hardere aanpak van jonge delinquenten. Waar komt die roep om hardere aanpak vandaan? Welke belangen, emoties en overtuigingen kleuren het debat? Is het denkbeeldig dat de doodstraf ooit weer wordt ingevoerd? Aan de hand van verschillende thema's (het slachtoffer, de strafadvocaat, de zondebok, de misdaadroman, eer en respect, de economische criminaliteit) wil aanvrager de ontwikkelingen in het denken over straffen beschrijven. Publicatie in 2013 bij de Arbeiderspers.

Zwart op zout

In 1901 gleed op een Papendrechtse werf een schip van de helling. De klipper, volledig getuigd, 26 meter lang en 5.5. meter breed, werd gedoopt en kreeg de naam Alfons Marie I. Ze was gebouwd in opdracht van drie broers die de kost verdienden met wilde vrachtaart. Gedurende honderd jaar zou de Alfons Marie I op de Nederlandse binnenwateren varen. Aan de hand van de levens van vier opeenvolgende generaties schippers wordt het verhaal verteld van een eeuw Nederlandse binnen- en kustvaart. Publicatie in 2013 bij Nijgh & Van Ditmar.

Politiek Den Haag

Dat journalisten politieke besluitvorming niet alleen beschrijven, maar er ook deel van uitmaken, is bekend. Minder bekend is hoe journalisten hun invloed in Den Haag gebruiken. Hoe ziet de samenwerking tussen politici en journalisten er precies uit en wie heeft nu eigenlijk wanneer welke macht? Hoe kwamen recente beleidswijzigingen, reputatiebreuken en andere belangrijke politieke ontwikkelingen tot stand? En hoe werden ze nieuws? Aanvrager kreeg voor dit project een beurs als journalist-in-residence in het NIAS. Het boek zal in 2012 verschijnen bij uitgeverij Prometheus.

NIET GEHONOREERDE VERZOEKEN

Van de 182 aanvragen die in 2011 binnenkwamen, werden 24 op formele gronden afgewezen. Het ging om subsidieverzoeken die niet aan één of meerdere voorwaarden genoemd in de leidraad subsidieaanvragen voldeden.

Het bestuur heeft 112 aanvragen op inhoudelijke gronden afgewezen. Een verzoek was bij het afsluiten van het jaar nog in behandeling.

De meest voorkomende redenen om verzoeken op inhoudelijke gronden af te wijzen waren de volgende:

- het ontbreken van een journalistieke en/of actuele invalshoek (te algemeen, te veel een overzichtswerk, geschiedkundig, educatief, wetenschappelijk of te persoonlijk van aard);
- twijfel over de kwaliteit van het uiteindelijke product (opzet oppervlakkig, ondoordacht werkplan, twijfel over stijl en schrijfvaardigheid, meegestuurd werk van onvoldoende kwaliteit);
- reguliere journalistiek
- te weinig nieuwsaarde, niet bijzonder, geen toegevoegde waarde;
- te beperkt belang van het onderwerp (te regionaal, te specialistisch, te particulier);
- de overtuiging dat het project ook zonder de steun van het Fonds tot stand zal komen.

BESTUURSSAMENSTELLING

Per 31 december 2011 was het bestuur als volgt samengesteld:

Bestuursleden

Gerard Schuijt	voorzitter
Astrid Feiter	penningmeester
Aukje Holtrop	
John Jansen van Galen	
Jeroen Smit	
Stephan Sanders	

Bureau

Geke van der Wal	directeur
Joëlle Terburg	secretariaat

Vestigingsadres

Korte Leidsedwarsstraat 12
1017 RC Amsterdam

telefoon	020 – 6386295
e-mail	fonds@fondsbjp.nl
website	www.fondsbjp.nl

SUBSIDIEAANVRAGEN

	Naam (van toekenningen)	Onderwerp	Soort	Gevraagd	Toegekend
0	B. Verhoeff *	De Nederlanders	B/F		10.000
1		Afrikaanse kunst	B	14.000	
2		De geest van de sport	B	17.321	
3		Biografie avonturier	B	21.500	
4		Biografie diplomaat	B	12.000	
5	Panhuysen/Maalsté	Drugscriminaliteit	B		4.000
6		Buitlust	B	10.000	
7	D. Koning	Javaanse levens	B		5.900
8		Beeldbiografie tekenaar	B	17.250	
9		Landbouwfabriek	A	1.000	
10		Alaska	B	19.442	
11		Biografie activiste	B	18.000	
12		Games	B	14.980	
13	P. Bakker	Dagelijks leven in Bagdad	A		3.400
14		Facsimile-uitgave ms dichter	B	2.500	
15		Spanje	B	27.000	
16		Seksuele relationele problemen	B	17.550	
17		Sekten	B	15.840	
18		Belgische taalgrens	B	5.000	
19	C. Jansen	Woonschool	B		3.000
20		What the fuck!	B	13.000	
21		Monografie architect	B	22.250	
22	W. Duyvendak	25 jaar klimaatverandering	B		10.500
23		Verslag ziekte	B	2.500	
24		Verhaal priester	B	10.000	
25		Immigratie en verzorgingsstaat	B	1.750	
26		Macht en staat	B	12.490	
27	J. Horsthuis	Tramconductor	B		3.000
28		Biografie schrijver	B	x	
29	E. Kieft	Oorlogsenthouiasme	B		10.500
30		Turks gezin	B	x	
31		Trein 451	B	16.800	
32		Bokser	B	7.500	
33		Liverpool	B	1.000	
34		Amsterdam 1986-2011	B	10.000	
35		Monografie kunstenaar	B	16.000	
36	T. van den Boomen	Het middeneiland	B		5.775
37		Gevangenisleven	B	4.900	
38	T. Koene	Afghanistan in beeld	B		9.100
39		Eerst gevallen	B	x	
40		VOC in China	B	10.200	
41		Biologische mensvisies	B	18.500	
42		Zeeuwse gehuchten	B	19.250	
43		Citizens of Nowhere	B	38.070	
44		Burundi	B	12.244	
45	H. Schoots	Mensen in de delta (NIAS)	NIAS		10.000
46		Biografie president	NIAS	10.000	
47		De buidelwolf	NIAS	10.000	
48		Choppy	NIAS	10.000	

49		Nieuwe toekomst	B	x	
50		Geschiedenis Bergen	B	2.500	
51		Adoptie	B	15.900	
52		Parijs	B	13.575	
53		Hangplek Holland	B	15.000	
54	B. van Osch	Te vroeg geboren baby's	B		17.100
55		Binnenhof	B	15.125	
56		Oorlogsmisdadigers	B	11.200	
57		Honderd in Zeeland	B	x	
58	L. van Leeuwen	Boer zoekt touw	B		3.000
59		Sanne	B	7.000	
60		Verlengde oorlog	B	15.000	
61		Politicus als ondernemer	B	x	
62		Kunstolympiade	B	5.302	
63	E. Smit/ K. Kooman	Levensverzekeringsindustrie	B		26.000
64		Johan Cruyff	B	22.650	
65		Het licht van mijn ogen	B	18.900	
66		Facebookgeneratie Afrika	B/F/W	16.351	
67		Stilte in de storm	B	5.000	
68		Mediarevoluties	B	10.000	
69		Nieuwsgaring	B	14.740	
70		What the world has never seen	B	x	
71		Mishandeling	B	8.300	
72		Amsterdam	B/A	17.200	
73		Molukkers	B	5.000	
74	J. Maas	Wereldverbeteraars	B		4.850
75		Strafrecht	A	15.800	
76		De grens	B	31.000	
77		Ultra	B	8.000	
78	H. Citroen	Auschwitz	B	1.200	
79		Impact suïcide	B	7.100	
80		Westland	B	8.250	
81		Antisemitisme Arabische wereld	B	12.040	
82		Poppentheater	B	6.700	
83		Anti-autoritaire opvoeding	B	x	
84		De laatste trek	B	4039	
85	F. Santing	Dwars op de tijdgeest	B		8.375
86		Bunkers Albanië	B	7.200	
87		Vertrouwen	B	x	
88	T. Bouman	Biografie Frieda Belinfante	B		4.350
89	Lamers/ v.d. Weert	Werkstraffen	A		2.500
90	A. Vink	Rotterdamse vmbo-school	B		12.288
91		Drugscriminaliteit	B	17.000	
92		Wetenschap en samenleving	A	2.625	
93	Scagliola/ Wietsma	Liefde in tijden van oorlog	B		16.500
94		Gouda	B	15.370	
95		Openbaar bestuur Friesland	B	21.240	
96		Zuid-Limburg	B	18.792	
97		Volendam	B	24.300	
98	S. Schoonhoven	Nederlandse Pinkstergemeente	B		13.500
99	A. Luyten	Een ander verdriet	B		14.250
100		Literaire journalistiek	A	1.000	
101	F. Milikowski	Imperium Amsterdam	B/A		14.000
102		Vrouwen OS	B	4.050	
103	H. van Bree	De Oude Loo Conferenties	B		5.000

104		De beste scholen	B	10.070	
105		Roma	B	18.000	
106		Geschiedenis sigaret	B	13.115	
107	Rottenberg/ vd Meer	Strafrecht	B		16.500
108		Suriname	B	8.950	
109		De tram	B	9.500	
110		Biografie politicus	B	11.700	
110	P. van der Houwen	Afrikaanse diaspora	A/B/F		4.730
112		Koopvaardij WOII	B	12.450	
113		Twaalf ongeveer	B	21.150	
114		De moeder	B	2.179,69	
115	J. Faber	Johan Cruijff	B		16.500
116		Vader schrijver	B	26.500	
117		Franz Ferdinand en Sophie	B	1.500	
118		Prenataal onderzoek	B	11.125	
119		Toegeeflijke ouders	B	14.800	
120	R. van den Brink	Bacteriën en volksgezondheid	B	16.200	
121	T. Metz	Zoet en Zout	B		7.000
122		Biografie jeugboekenschrijver	B	x	
123		Suïcide	B	2.850	
124	T. Dersjant	Waterschappen	B		12.000
125		Psychiatrische diagnoses	B	5.250	
126	A. Hendriks	Biografie van de tomaat	B		9.450
127		Zelfredzaamheid	B	1.750	
128		Aanslagen koninklijk huis	B	15.000	
129		Vrouwen Kenia	B	10.406	
130	M. Zeegers	Syrië	B		3.500
131	F. Obbema	China en Europa	B		10.500
132		Biografie uitgever	B	x	
133	J. van Casteren	Veteraan Afghanistan	A		1.000
134	C. Nijenhuis	Zwart op Zout	B		18.500
135		Arabische lente	A	4.920	
136		Waddeneilanden	B		
137		Nazi's Argentinië	B	5.500	
138	R. de Beer	Biografie Pierre Audi	B		10.000
139		De bende van vier	B	x	
140		Biografie politicus	B	x	
141		Chinees artscene	B	x	
142		Nederlandse grens	B	31.000	
143		Rentmeester	B	x	
144		Geschiedenis Noordwijk	TV	11.300	
145		Oproer Kenia	B	4.000	
146		De eindeloze droom	B	3.176	
147	B. Logger/H. de Boer	Betaald voetbal	B		15.000
148		Duurzame kleding	B	4.500	
149	V.d. Oever/V.d. Pas	Spyker Saab	B		11.300
150		Story of cool	B	9.900	
151		Diamantindustrie	B	15.245	
152		Internet	B	12.500	
153	M. de Bruijn	Kermiskoersen	B		4.500
154		Biografie verzetsman	B	25.000	
155	M. Nijhuis	Ballingschap	B		6.500
156		Oude Loo Conferenties	NIAS	10.000	
157		Biografie president	NIAS	10.000	
158		Familieverhaal	NIAS	10.000	

159	P. van Os	Politiek Den Haag	NIAS		10.000
160		België	NIAS	10.000	
161	J. Oskamp	Geschiedenis klassieke muziek	B		9.000
162		Fotojournalistiek	B	42.000	
163		Norma's Universum	B	8.000	
164		Brabant	B	7.800	
165		Woonschool	B	5.625	
166		Hockey	B	17.000	
167		Schizofreen	B	22.250	
168	F. de Weerd	Oekraïense jongeren	A		1.500
169		Fraude wetenschap	B	39.000	
170		Handboek soldaat	B	14.000	
171		OS winterspelen	B	16.270	
172		Biografie arts	B	27.500	
173		Wereldrevolutie	B	34.000	
174		Nieuw Guinea	B	25.000	
175	L. van Leeuwen	Een verborgen agrarische geschiedenis	B		7.000
176	M. Smilde	Recht en straf	B		14.500
177		Biografie kunstkenner	B	5.000	
178		Planten en oogsten	B	6.500	
179		NSB'er	B	25.000	
180		Familieverhaal	B	16.849	
181		Portrettisten	B	25.000	
182		Gevierd en verguisd	B	19.600	
T O T A A L			€	1.635.217	<u>431.818</u>

A: artikel
B: boek
F: foto
* : aanvraag uit 2010
x: geen informatie

TOEGEKENDE SUBSIDIES

Naam	Onderwerp	Soort	Bedrag
0 A. van der Zijl	Bernhard/M.J. Brusseprijs	B	10.000
1 B. Verhoeff	De Nederlanders	B/F	11.000 *
2 M. Panhuysen/ N. Maalsté	Drugscriminaliteit	B	4.000 v
3 D. Koning	Javaanse levens	B/F	5.900
4 E. Kieft	Oorlogsenthusiasme	B	10.500
5 P. Bakker	Dagelijks leven in Bagdad	A	3.400
6 C. Jansen	De woonschool	B	3.000 v
7 W. Duyvendak	25 jaar klimaatverandering	B	10.500
8 J. Horsthuis	Tramconducteur	B	3.000 v
9 T. van den Boomen	Het middeneiland	B	5.775
10 T. Koene	Afghanistan	B	9.100
11 H. Schoots	Mensen in de delta	NIAS	10.000
12 B. van Osch	Te vroeg geboren baby's	B	17.100
13 L. van Leeuwen	Suicide boeren	B	3.000 v
14 E.Smit/K.Kooman	Levensverzekeringenindustrie	B	26.000
15 H. Citroen	Auschwitz (aanv. subsidie)	B	1.200
16 F. Milikowski	Imperium Amsterdam	B	14.000
17 F. Santing	Dwars op de tijdgeest	B	8.375
18 T. Boumans	Biografie Frieda Belinfante	B	4.350
19 A. Vink	Rotterdamse vmbo-school	B	12.288
20 S. Scagliola/ A. Wietsma	Liefde in tijden van oorlog	B	16.500
21 S. Schoonhoven	Pinkstergemeente	B	13.500
22 A. Luyten	Een ander verdriet	B	14.250
23 J. Maas	Wereldverbeteraars	B	5.000
24 H. Rottenberg/ J. v.d. Meer	Strafrecht	B	16.500
25 R. van den Brink	Bacteriën/volksgezondheid	B	13.750
26 P. van der Houwen	Afrikaanse diaspora	A/B/F	4.730
27 T. Metz	Zoet en Zout	B	7.000
28 H. van Bree	Oude Loo Conferenties	B	5.000
29 J. Faber	Johan Crujff	B	16.500
30 T. Dersjant	Waterschappen	B	12.000
31 F. Obbema	China en Europa	B	10.500
32 J. van Casteren	Veteraan Afghanistan	A	1.000
33 C. Nijenhuis	Zwart op Zout	B	18.500
34 Lamers/ vd Weert	Werkstraffen	A	2.500
35 A. Hendriks	Biografie van de tomaat	B	9.450
36 M. Zeegers	Syrië	B	3.500
37 R. de Beer	Biografie Pierre Audi	B	10.000
38 M. Nijhuis	Ballingschap	B	6.500
39 P. van Os	Politiek Den Haag	NIAS	10.000
40 R. v.d.Oever/M. v.d.Pas	Spyker Saab	B	11.300
41 B. Logger/H. den Boer	Betaald voetbal	B	15.000
42 M. de Bruijn	Kermiskoersen	B	4.500
43 J. Oskamp	Klassieke muziek	B	9.000
44 F. de Weerd	Oekraïense jongeren	A	1.500 s
45 L. van Leeuwen	Agrarische geschiedenis	B	7.000
46 M. Smilde	Recht en straf	B	<u>14.500</u>
	TOTAAL	€	<u>431.818</u>

* : aanvraag uit 2010

v : vooronderzoeksubsidie

s: startsubsidie

A: artikel

B: boek

F: foto

DE SCHRAALHEID VAN IJBURG
Voorheen droomwijk
Evelien Hoekstra & Floor Milikowksi
2 artikelen | De Groene Amsterdammer

DE ZELFMOORDTERRORIST
Paulien Bakker
artikel | Vrij Nederland

ECHO
Prenataal onderzoek en keuzevrijheid
Maarten Slagboom
boek | Augustus

DE GENERATORGENERATIE
Leven na Tsjernobyl
Franka Hummels
boek | Contact

RIEMEN OM DE KIN
Biografie van Mr. Dr. Gerrit Jan van Heuven Goedhart
Jeroen Corduwener
boek | Bert Bakker

DRIFT & KOERS
De levens van Hilda Verwey-Jonker (1908-2004)
Margit van der Steen
boek | Bert Bakker

LANGS DE GELE RIVIER
Watercrisis in China
Bert van Dijk
boek | Business Contact

DE LAATSTE KRANT
DAG: het miljoenenverslindende huwelijk tussen PCM en KPN
Bram Logger & Roelof de Vries
boek | Podium

ONDER STROOM
Geschiedenis van de elektronische muziek in Nederland
Jacqueline Oskamp
boek | Ambo Anthos

VERLOREN PARADIJSJES
Eiland van herkomst
Geert van Kesteren & Conny Luhulima
artikel | Vrij Nederland

ONGEHOORD NOORDERLICHT
Corlijn de Groot
artikel | nwt magazine

SLAGSCHADUWEN

Erfenis van een koloniaal verleden
Colet van der Ven
boek | KIT Publishers

ZO WERKEN WIJ

10 ontmoetingen met bijzondere Nederlandse kunstenaars
Sacha Bronwasser
boek | NAI Uitgevers

DE MEESTE MENSEN GAAN HIER DOOD

Leven in een hospice
Katja Meertens
boek | Balans

HET VOLK BESTAAT NIET

Leiderschap en populisme in de mediademocratie
Dick Pels
boek | De Bezige Bij

DE OLIEKONING

Hugo Chávez en de beloftes van zijn Latijns-Amerikaanse revolutie
Edwin Koopman
boek | Podium

HET LAND VAN ZIJN VADER

Een Marokkaanse familiegeschiedenis
Greta Riemersma
boek | Podium

DRONKEN VAN HET LEVEN

A. den Doolaard. Zwerver, schrijver, journalist
Hans Olink
boek | Atlas

REALISTEN EN REACTIONAIREN

Een geschiedenis van de Indisch-Nederlandse pers
Gerard Termorshuizen
boek | Nijgh & Van Ditmar en KITLV Uitgevers

SCHETSEN UIT BAGDAD/ ALLEDAG IN BAGDAD

Paulien Bakker
Serie artikelen | Volkskrant/ MO*

DREAM CITY

Anoek Steketee en Eefje Blankevoort
Boek | Kehrer

FANNY SCHOONHEYT

Een Nederlands meisje strijdt in de Spaanse Burgeroorlog
Yvonne Scholten
boek | Meulenhoff

GELUK KUN JE ALLEEN SCHILDEREN

F.B. Hotz - Het leven

Aleid Truijens

boek | De Arbeiderspers

LETTERLIJK & FIGUURLIJK

Strips kun je beter lezen

Joost Pollmann

boek | De Buitenkant

GOUDKOORTS

Of: Hoe ik dacht rijk te worden in de Australische outback

Jeroen van Bergeijk

boek | Ambo

AFGHANISTAN ONGECENSUREERD

Ton Koene

boek | Lemniscaat

GUANGHZOU

Reis naar de toekomst

Piter van der Houwen

fotoreportage | ZAM Magazine

DE FEHRS

Kroniek van een Nederlandse mennonietenfamilie

Arlette Kouwenhoven

boek | Atlas

PLATTER & DIKKER

Roel Visser (fotografie) & H.J.A. Hofland

boek | Lubberhuizen

NEELIE KROES

Hoe een Rotterdamse meisje de machtigste vrouw van Europa werd

Stan de Jong & Koen Voskuil

boek | Nieuw Amsterdam

ROLDUC

De laatste dagen van een kleinseminarie

Twan Geurts

boek | Balans

OMGAAN MET KANKER

Een statistisch sprankje hoop & De slag om een verboden boek

Koos Neuvel en Jellie Brouwer

2 artikelen | Trouw, oktober & november

BOOM'S BLUES

Muziek, journalistiek en vriendschap in oorlogstijd

Wim Verbei

boek | In de Knipscheer

LEVEN NA DE VELDSLAG
Joris van Casteren
artikel | NRC Next, november

HAN G. HOEKSTRA
Biografie
Joke Linders & Janneke van der Veer
boek | Ambo

HET GROENE OPTIMISME
Het drama van 25 jaar klimaatpolitiek
Wijnand Duyvendak
boek | Bert Bakker

TECHNISCHE MISLUKKINGEN
Lex Verdhoen
boek | Ad. Donker

AUSCHWITZ-OŚWIĘCIM
Hans Citroen & Barbara Starzyńska
boek | Post Editions

WERELDVERBETERAARS
Jonathan Maas
boek | Lebowski

JAARREKENING

BALANS (na resultaatverdeling)

	31 december 2011		31 december 2010	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		238		526
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen en overlopende activa	10.859		13.848	
Liquide middelen	<u>864.657</u>		<u>778.210</u>	
		875.516		792.058
Totaal activa		<u>875.754</u>		<u>792.584</u>
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	114.211		104.174	
Bestemmingsfonds OC W	<u>205.414</u>		<u>136.727</u>	
		319.625		240.901
KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA				
Nog te betalen subsidies	539.982		537.945	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.471		1.545	
Overige schulden	<u>14.676</u>		<u>12.193</u>	
		556.129		551.683
Totaal passiva		<u>875.754</u>		<u>792.584</u>

**FUNCTIONELE
EXPLOITATIEREKENING**

	<u>2011</u>	<u>Begroting 2011</u>	<u>2010</u>
	€	€	€
BATEN			
Directe opbrengsten			
<i>Overige inkomsten</i>			
Royalties	67.548	35.000	31.108
<i>Totale opbrengsten</i>	<u>67.548</u>	<u>35.000</u>	<u>31.108</u>
Subsidie Ministerie OCW			
Structurele basissubsidie	458.877	458.000	458.877
Overige bijdragen			
Matchingsbedrag	3.175		13.199
Boy Tripfonds	-		1.600
<i>Totale subsidie</i>	<u>462.052</u>	<u>458.000</u>	<u>473.676</u>
<i>Totale baten</i>	<u><u>529.600</u></u>	<u><u>493.000</u></u>	<u><u>504.784</u></u>
LASTEN			
Beheerslasten			
Personele lasten	61.167	63.000	63.032
Materiële lasten	37.784	37.000	36.412
<i>Totaal beheerslasten</i>	<u>98.951</u>	<u>100.000</u>	<u>99.444</u>
Activiteitenlasten			
Materiële lasten	431.818	405.000	400.747
Subsidie ingetrokken projecten	-65.229	-	-46.727
<i>Totaal activiteitenlasten</i>	<u>366.589</u>	<u>405.000</u>	<u>354.020</u>
<i>Totale lasten</i>	<u><u>465.540</u></u>	<u><u>505.000</u></u>	<u><u>453.464</u></u>
<i>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</i>	<u>64.060</u>	<u>-12.000</u>	<u>51.320</u>
Saldo rentebaten en -lasten	14.664	12.000	11.859
<i>Exploitatiesaldo</i>	<u><u>78.724</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>63.179</u></u>
<u>Resultaat verdeling:</u>			
Toevoeging algemene reserve	10.037		200
Toevoeging bestemmingsfonds OCW	68.687		62.979
	<u>78.724</u>		<u>63.179</u>

De ontvangen OCW subsidie in het jaar 2011 vormt 87,25% van de totale inkomsten van het Fonds. De toevoeging van het resultaat aan de bestemmingsfonds OCW is in overeenstemming met dit percentage.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van waardering

Tenzij hieronder anders is vermeld zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De computerapparatuur wordt afgeschreven in 5 jaar.

Het meubilair wordt afgeschreven in 10 jaar, aanschaffingen ná 2002 in 5 jaar.

Kantoorapparatuur wordt afgeschreven in 5 jaar.

Grondslagen van resultaatbepaling

De jaarrekening is ingericht conform de verslaggevingseisen zoals vastgesteld in het 'Handboek verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2009-2012' van het Ministerie van OCW. Tevens is de richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 organisaties zonder winststreven gevolgd.

Het resultaat wordt bepaald als het saldo van de op de verslagperiode betrekking hebbende opbrengsten en kosten. De kosten zijn gewaardeerd tegen historische uitgaafprijzen.

De verantwoording van royalties vindt plaats op basis van het kasstelsel.

KASTROOMOVERZICHT

	<u>2011</u>	<u>2010</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo	78.724	63.179
Afschrijving materiële vaste activa	<u>289</u>	<u>474</u>
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	79.013	63.653
Mutatie vorderingen	2.989	2.512
Mutatie kortlopende schulden	<u>4.446</u>	<u>1.025</u>
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	7.435	3.537
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringsactiviteiten	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		
Mutatie liquide middelen	<u>86.448</u>	<u>67.190</u>
Liquide middelen einde boekjaar	864.657	778.210
Liquide middelen begin boekjaar	<u>778.210</u>	<u>711.020</u>
Mutatie liquide middelen	<u>86.448</u>	<u>67.190</u>

TOELICHTING OP DE BALANS

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Het verloop van de materiële vaste activa in 2011 is als volgt:

	<u>Totaal</u>	<u>Computers</u>	<u>Meubilair</u>	<u>Kantoor- apparatuur</u>
	€	€	€	€
Aanschafwaarde begin boekjaar	9.201	895	4.975	3.331
Cum. afschrijvingen	<u>-8.674</u>	<u>-537</u>	<u>-4.806</u>	<u>-3.331</u>
Boekwaarde per begin boekjaar	<u><u>527</u></u>	<u><u>358</u></u>	<u><u>169</u></u>	<u><u>-</u></u>
<i>Mutaties in boekjaar</i>				
Investeringen				-
Afschrijvingen	<u>-289</u>	<u>-179</u>	<u>-110</u>	<u>-</u>
	-289	-179	110	
Aanschafwaarde per ultimo boekjaar	9.201	895	4.975	3.331
Cum. afschrijvingen t/m 2011	<u>-8.963</u>	<u>-716</u>	<u>-4.916</u>	<u>-3.331</u>
Boekwaarde per ultimo boekjaar	<u><u>238</u></u>	<u><u>179</u></u>	<u><u>59</u></u>	<u><u>-</u></u>

	<u>31 december 2011</u>	<u>31 december 2010</u>
	€	€
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA		
Rente	4.237	3.042
Subsidie ingetrokken projecten	2.061	4.953
Vooruitbetaalde kosten	2.927	4.218
Waarborgsom huur	<u>1.634</u>	<u>1.634</u>
	<u><u>10.859</u></u>	<u><u>13.847</u></u>

De post subsidie ingetrokken projecten betreft een bedrag dat in het verleden is uitbetaald als subsidie voor een project dat echter niet is uitgevoerd. Om die reden wordt de subsidie teruggevorderd.

LIQUIDE MIDDELEN		
Hoog rendement deposito	846.411	732.942
ABN AMRO bank	18.213	45.197
Kas	<u>33</u>	<u>71</u>
	<u><u>864.657</u></u>	<u><u>778.210</u></u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van Het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.

	31 december	31 december
	2011	2010
	€	€
EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	114.211	104.174
Bestemmingsfonds OCW	<u>205.414</u>	<u>136.727</u>
	<u><u>319.625</u></u>	<u><u>240.901</u></u>

Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Algemene reserve		
Stand begin boekjaar	104.174	103.974
Resultaatbestemming	<u>10.037</u>	<u>200</u>
Stand eind boekjaar	<u><u>114.211</u></u>	<u><u>104.174</u></u>

De algemene reserve geeft het vrij besteedbaar vermogen van de organisatie weer. Het bestuur streeft naar een gewenste omvang van het vermogen van 1,5 maal de jaarlijkse beheerlasten. Deze omvang is gewenst om de projecten te kunnen afwikkelen en de verplichtingen richting personeel en derden bij discontinuïteit te kunnen voldoen.

Bestemmingsfonds OCW		
Stand begin boekjaar	136.727	73.748
Resultaatbestemming	<u>68.687</u>	<u>62.979</u>
Stand eind boekjaar	<u><u>205.414</u></u>	<u><u>136.727</u></u>

NOG TE BETALEN SUBSIDIES		
Nog te betalen subsidies	<u><u>539.982</u></u>	<u><u>537.945</u></u>

BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERING		
Loonheffing/bedrijfsvereniging	<u>1.471</u>	<u>1.545</u>
	<u><u>1.471</u></u>	<u><u>1.545</u></u>

OVERIGE SCHULDEN		
Nog te besteden subsidie Boy Tripfonds	6.400	4.800
Accountant	4.500	4.000
Reservering vakantiegeld	2.476	2.093
Boekhouding	<u>1.300</u>	<u>1.300</u>
	<u><u>14.676</u></u>	<u><u>12.193</u></u>

**SPECIFICATIE FUNCTIONELE
EXPLOITATIETREKING**

	<u>2011</u>		<u>2010</u>
	€		€
BEHEERSLASTEN			
Personele lasten			
Salarissen	46.392		48.777
Reservering vakantiegeld	4.034		3.902
Sociale lasten	3.478		2.950
Bijdrage ziektekostenverzekering	3.214		3.102
Pensioenlasten	2.364		2.364
Onkostenvergoedingen	817		817
Diversen	868		1.120
	<u>61.167</u>		<u>63.032</u>
Materiële lasten			
Huisvesting	10.366		10.213
Kantoorkosten	4.703		5.197
Accountantskosten	4.600		4.000
Boekhouding	1.207		622
Algemene publiciteitskosten	997		2.141
Bestuurskosten	2.214		2.018
M.J. Brusseprijs	10.852		7.255
Afschrijvingskosten	289		474
Advies/commissies	2.050		3.950
Kosten jaarverslag	106		142
Salarisadministratie	400		400
	<u>37.784</u>		<u>36.412</u>
ACTIVITEITENLASTEN			
Materiële lasten			
Verleende subsidies OCW	431.818		399.147
Verleende subsidie Boy Tripfonds	-		1.600
	<u>431.818</u>		<u>400.747</u>

Voor specificatie van de post verleende subsidies 2011 verwijzen wij naar het Bestuursverslag.

PRESTATIEVERANTWOORDING

Overige instellingen	<u>2011</u>	Voorgenomen	<u>2010</u>
	aantal	activiteiten	aantal
Toegekende projecten	46	50	52

